

# SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.  
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.  
Posamezne številke veljajo 7 kr.  
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inzerati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.  
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.  
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.  
Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 106.

V Ljubljani, v torek 10. maja 1892.

Letnik XX.

## Zavijanje.

I.

Včerajšnji „Slovenski Narod“ je objavil na prvem mestu voden in neslasten članek, ki ne dela časti piscu, kateremu smo doslej prisojali več treznosti in razsodnosti. Nagromadil je v svojem spisu celo vrsto že davno obrabljenih fraz, na katere ne bi niti odgovarjali, da niso po naši sodbi potekle iz peresa možu, katerega je doslej čislal vsak Slovenec.

Pokazal je, da ne zasleduje pazljivim očesom novejšega političnega gibanja med Slovenci, da ne pozna naših razmer do zadnjih korenin vseh lišajev in strupenih gob, ki se zajedajo v zdravi stržen našega naroda, in, kar je zanj kot politika slabo spričevalo, da je ali političen kameleon, ali pa, da danes ne vé, kar je včeraj trdil z vsem ognjem hipne navdušenosti.

Nekako studi se nam, naravnost povemo, zopet in zopet pobijati stare čenče, o katerih je pisec sam še pred nedavnim časom drugače sodil.

Gotovo se ne motimo, če trdimo, da je skušal le umiriti svojo politično vest, ko je pričel „mirno (?) opazovati naše politične razmere“ ter pisati kritiko o „Slovenčevem“ namenu in taktiki.

On pravi pričetkom: „Slovenec“ nekaj časa sém stanovitno in brezozirno napada vse naše, celó najstarejše rodoljube, katere niso pri „Katoliško-političnem društvu“. Namen je jasen. Tisti duhovni gospodje v Ljubljani, ki vodijo pod višjim pokroviteljstvom „Slovenca“, in katerim je „Katoliško-politično društvo“ le poslušno orodje, hočejo vso drugo duhovsko in posvetno inteligencijo na Kranjskem strahovati; oni hočejo ne le na verskem, nego tudi na političnem in gospodarstvenem polju naše domovine neomejeno gospodstvo.

Kdor se noče udati brezpogojno, ta ni za rabo, proč z njim!

Citatelji naj sodijo, ali ni to zlobno zavijanje, malovredno klevetanje? Ali more pisec dokazati, da smo mi brezozirno napadali vse rodoljube, celó najstarejše? Pač žalostna bi bila bodočnost slovenskega naroda, ko bi bila odvisna le od onih mož, katerih javno delovanje smo mi kritikovali ter grajali njihove politične kozolce!

In koliko „najstarejših“ rodoljubov nam more „Narodov“ sotrudnik naštet, katere smo brezozirno napadali? Mi poznamo dobro vse one „najstarejše“ rodoljube, toda brezozirnih napadov na te osebe se mi ne spominjamo. Ali se more morda imenovati brezoziren napad, če smo nedavno mirno in dostojno pojasnili zmedeni popravek g. Svetca? In če naše pojasnilo ni bilo nepristransko, zakaj nam gospod ni poslal novega popravka ali pa nas zavrnil v svojem „leibjournalu“? Sicer pa radovoljno priznamo, da bi se gledé brezozirnih napadov in terorizma morali še le marsičesa učiti od gospodov, ki vodijo in pišejo „Slov. Narod“.

## Po deželnih zborih.

XIV.

Č e š k o.

Mladočehi so porabili letošnje zborovanje, da si pridobé popularnosti. Vedoč, kako češki narod želi, da se obnovi češko državno pravo, so naglašali v odseku in pa pri budgetni debati v zbornici, da se najprej mora obnoviti češko državno pravo, še le potem je mogoče govoriti o kaki spravi. Narod je seveda navdušeno odobral to odločno postopanje svojih zastopnikov. A če se to more doseči, o tem večina naroda dosti ne premišlja.

Resni politiki bi se pa pač ne postavili na tako stališče, kakor so se Mladočehi. Brez dovo-

ljenja raznih postavodajnih zastopov se državno pravo nikakor ne more obnoviti. Da bi kar krona diktirala, naj se odpravi sedanja ustava sedaj, ko jo imamo četrstoletja, na to ni misliti. Če bi se reklo, da sedanja ustava ni bila na pravični podlagi, ali bi se s tem ne reklo, da je vse krivično, kar je državni zbor sklenil poslednjih 24 let?

Vsi sklenjeni zakoni bi zgubili pravni temelj. Mari bi se s tem ne napravila največja zmešnjava? Sicer so se pa avstrijski narodi že toliho privadili sedanji ustavi, da bi njena zaustava vzbudila celó veliko nevoljo.

Radi se Čehi sklicujejo na Ogre, da so se jim dale državne pravice. Pomisliti je pa treba, da tedaj ustavno življenje v Avstriji še ni bilo tako vkoreninjeno, kakor je sedaj.

Sicer se je pa dualizem tudi uvel ustavnim potom. Ko bi se bili odločno uprli zastopniki drugih narodnostij, še danes bi Ogri ne imeli svoje državne samostojnosti.

Je li pa misliti, da bi sedaj parlament pritrdil obnovljenju češkega prava? Gotovo ne! Za tako premembo bi bilo gotovo treba dvetretjinske večine državnega zbora, češkega deželnega zbora, in če se hočeta češki kraljevini pridružiti še Moravska in Šlezija, tudi dve tretjini moravskega in šleskega deželnega zbora.

S tem bi morali računati tudi Mladočehi. Pri sedanjih razmerah nobena vlada v Avstriji ne dobi take večine. Nemci bi se brez dvojbe upirali in brez njih se pa dvetretjinska večina v teh zastopih nikakor ne more doseči. Sam Plener je še letos rekel, da bi se Nemci z vsemi silami upirali obnovljenju češkega državnega prava.

Tudi ni misliti, da bi krona privolila v take premembe proti volji velikega dela prebivalstva dežel češke krone. Za kaj takega bi se pa najprej morali pridobiti češki Nemci. To se pa drugače doseči ne

## LISTEK

### Sebastopolj.

(Pisal Lev Tolstoj, prevel J. P.)

XX.

Vlang je bil jako zadovoljen s poveljem. Hitel je opravljati se in oblečen je prišel pomagat Vladimiru. Prigovarjal mu je, da naj vzame sabo visečo rogoznico, kožuh, stare „Otečestvennije zapiske“, kavovar s špiritom in pa več drugih nepotrebnih rečij. Stotnik je svetoval Vladimiru, da naj prečita s prva po „Rokovodstvu“ o streljanju z možnarji in izpiše od tam tabele. Vladimir je takoj lotil se dela in v svoje začudenje in veselje je opazil, da ga je sicer še nadlegoval čut strahu pred nevarnostjo in še bolj pred tem, da bode bojazlivec, ali vendar mnogo manj nego sinoči. Vzrok temu je bil nekoliko vpliv dne in delavnosti, najbolj pa to, da se nobeno bodisi še tako močno čuvstvo ne more neprestano v jedni meri nadaljevati. Ko se je približevala sedma ura in je solnce začelo skrivati se za Nikolajevsko vojašnico, je narednik stopil k njemu in mu naznanil, da so vojaki pripravljeni in že čakajo.

„Vlangi sem oddal spisek. Blagovolite njemu reči zanj, vaše blagorodje!“ rekel je.

Kacih dvajset topničarskih vojakov je stalo s pobočnim orožjem brez vsacega drugega bremena in čakalo za voglom. Vladimir in junke sta šla k njim. „Ali naj imam majhen govor ali pa naj samo rečem: Zdravi, fantje!“ ali naj jim ničesa ne rečem,“ mislil si je. „Pa čemu bi jim ne rekel: Zdravi, fantje! to je celó dolžnost.“ Pogumno je zaklical s svojim močnim glasom: „Zdravi, fantje!“ Vojaki so se veselo odzvali, kajti mladi, sveži glas je vsem prijetno donel po ušesih. Vladimir je pogumno šel pred vojake. Če tudi mu je bilo srce, kakor bi bil z največjo hitrostjo prešel nekaj vrst, vendar je lahko in veselo korakal. Ko se je bližal Malahovemu hribu navkreber, je opazil, da se je Vlang, ki niti koraka ni poprej odstopil od njega in se je doma kazal tako hrabrega, jel skrivati in pripogibati, kakor bi vse bombe in topove krogel, ki so tukaj jako pogosto se žarile, letele naravnost proti njemu. Nekateri vojaki so ravno to delali, in sploh se je na vseh obrazih bral vsaj nemir, če ne boječnost. Te okoliščine so popolnoma umirale in ohrabile Vladimira.

„Tu sem na Malahovskem hribu, katerega sem si tisočkrat strašnejšega predstavljal! Sedaj pa grem, ne da bi se pripogibal krogam, da, celó manj se bojim nego drugi! Torej nesem strahopetnež!“ mislil si je z veseljem in z nekako zmagovito samozadovoljnostjo.

Toda ta čuvstva je kmalu omajal prizor, na

katerega je naletel v mraku na Kornilovski bateriji iskajoč poveljnika utrdbe. Štirje vojaki so za noge in roke držali okrvavljeno truplo nekega človeka brez čevljev in brez suknje in napenjali se, da bi je vrgli čez prisbran. (Drugi dan bombardovanja neso utegnili več pobirati trupel po utrbeh, temveč so jih kar metali čez nasip, da bi ne bila na poti pri baterijah.) Vladimir je kar stresel se, ko je zagledal, kako je truplo priletelo na vrh prisbrana in potem se zvalilo v jarek. K njegovi sreči ga je tukaj srečal poveljnik utrdbe, dal mu ukaze in spremeljevalca k bateriji in v kladarno, odločeno za vojake. Ne bomo pripovedovali, koliko nevarnosti in prevar je naš junak doživel ta večer, kako je na mesto takega streljanja, kakeršnega je videl na Volkovem polju pri vseh pogojih točnosti in reda, kakeršno se je on nadejal najti tudi tukaj, tukaj našel dva razbita možnarja, izmed katerih je bil jeden razbit s topovo kroglo v cevi, drugi je pa stal na polomljenih deskah razbitega odra, kako da do jutra ni mogel najti delavcev, da bi popravili oder, kako nobena krogla ni bila te teže, kakor je bila naznačena v „Rokovodstvu“, kako sta bila ranjena dva vojaka njegovega oddelka in kako je on večkrat samo za las bil od smrti. K sreči so mu dali za pomoč komandorja velike postave, pomorščaka, ki je iz začeta obleganja bil pri možnarjih, ki ga je prepričal, da je z njimi mogoče delovati, ki je hodil po noči s svetilnico po vsej utrdbi, kakor po svo-



dá, kakor da se poprej z njimi napravi sprava in jim dá jamstvo, da se jim nikdar ne bodo kratile narodne pravice.

Tudi nemadbarske narodnosti na Ogerskem bi se bile ustavljale dualizmu, ko bi bile vedele, kaj jih čaka. Njih upor bi se tedaj gotovo bil tudi pošteval na Dunaju in Madjari bi najbrž še danes zastoj čakali obnove ogerskega državnega prava.

Jako se pa motijo Mladočehi, če mislijo, da bodo Nemci kdaj prisiljeni, glasovati za češko državno pravo.

Stanje Nemcev na Češkem je že tako ugodno, da sprave prav lahko čakajo. Če bi se jim kratile pravice, najdejo že pomoč na Dunaju. Vsekako je sedanje stanje zanje ugodnejše, nego bi pa bilo stanje po obnovenju češke kraljevine, če se jim poprej kako ne zavarujejo narodne pravice.

Sicer se pa brez sodelovanja plemstva tako važne stvari ne dajo dognati, kakor je obnovenje češkega državnega prava. V takih vprašanjih ima baš plemstvo glavno besedo. Mladočehi so pa vse storili, da so odbacili plemstvo od sebe. Mej drugim hočejo tako premembo volilnega reda, po kateri bi plemstvo zgubilo sedanji vpliv.

Naravno je torej, da plemstvo ne bode z vsemi silami podpiralo mladočehskih teženj. Madjari se imajo tudi mnogo zahvaliti skupnemu delovanju plemstva z narodom, da so prišli do take veljave.

Iz vsega je torej razvidno, da je mladočehska taktika popolnoma napačna, da ne more prinesiti dobrih uspehov. Mi ne obsojamo vseh poslancev, ki so v mladočehskem klubu. Mej njimi so možje jako zdravih nazorov, kateri pa se zaradi neugodnih razmer ne morejo popolnoma ločiti od drugih. Tak mož je mej drugimi prof. Masařyk. Ta se je izrekel sam za spravo pri letošnji budgetni debati, samo da se morajo dunajske punktacije primerno premeniti. Masařyk je naglašal, da se pred vsem mora sprava raztegniti tudi na Moravsko in Šlezijo. To je gotovo pravo stališče. V teh dveh deželah bi bila sprava Čehom v korist. Če je vladi in Nemcem kaj ležeče na spravi, ne mogli bi se temu upirati. Ko bi pa Nemci tej češki želji ustreči ne hoteli, morala bi se sprava zavrniti. Ali Čehi bi imeli velik moralen uspeh na svoji strani. Očitati bi se jim ne mogla nespravljalivost. Ko bi se bili Nemci uprli tej češki zahtevi, gotovo bi se ne bili prekupili v višjih krogih na Dunaju, ki žele spravo na podlagi sedanje ustave. To bi bilo gotovo le ugodno vplivalo na avstrijsko politiko. Vlada bi bila najbrž tudi si prizadevala Čehom ustreči, ko bi bila videla, da ne stavljajo pretiranih zahtev, katerih bi ne mogla urediti.

Kdo morda poreče, da bi v Šleziji in na Moravskem za spravo vlada ne mogla dobiti potrebne večine. Ta misel je napačna. Na Moravskem in v Šleziji je baš mej veleposestniki dosti zmernih elementov, katerim bi vlada lahko pripomogla do odločilne besede. Ti možje sicer neso pripravljeni glasovati za češko državno pravo, ali za spravo obeh

jem vrtu, in obetal, da jutri vse popravi. Kladarna, v katero jih je peljal spremljevalec, je bila v kamnitna tla izkopana podolga jama, velika kaka dva kubična sežnja, pokrita z debelimi hrastovimi bruni. V njej se je nastanil z vsemi svojimi vojaki. Vlang je prvi, ko je zagledal nizke duri kladarne, pripognen stekel notri, malo je manjkalo, da se ni razbil ob kamenita tla, stisnil se je v kot, iz katerega se ni hotel več umakniti. Vladimir je, ko so se vsi vojaki razmestili doli ob steni po tleh in nekateri zakurili pipe, razbil svojo postelj v kotu, prižgal luč, vlegel se na rogoznicu in zažgal smodčico. Nad kladarno se je slišalo neprestano streljanje, pa ne preglasno, izimši jeden top, ki je stal prav zraven kladarne in jo pretreseval s svojim grmenjem. V kladarni je pa bilo vse tiho, samo vojaki so se po redkem pogovarjali, vedno boječ se še malo novega častnika.

Včasih je kateri poprosil drugega, da naj se mu umakne, ali da mu dá ognja, da prižge pipo. Podgana je nekaj škrebala mej skalami, Vlang, ki se še ni dobro zavedal, je pa glasno vzdihoval. Vladimir je pa na svoji postelji v tistem kotu, razsvetljenem s svečo, skušal čuvstvo lagodnosti, katero ga je nandajalo, ko je bil še otrok in je igrati skrivalico skril se v kako skrinjo ali pa za krilo svoje matere, zadrževal sapo, bal se teme in vendar se vselej veselil. Težko in veselo mu je bilo pri sreč.

(Dalje sledi.)

narodnostij bi pa bili, ko bi vedeli, da pravice nemške narodnosti tudi ne pridejo v nobeno nevarnost. Posebno sprva bi bilo od take politike Mladočehov pričakovati kaj uspeha, sedaj seveda je težje, ko so zgubili s svojimi pretiranostmi že mnogo zaupanja.

S tem, da bi se sprava izvela na vse dežele češke krone, bi državno pravo še nikakor ne bilo pokopano, temveč bi še le potem prišel pravi čas zanje. Nemci videč, da se jim od Čehov ni bati nobenega zatiranja, bi se polagoma jeli prijazniti tudi s tem pravom.

Po končanem deželnozborskem zborovanju so se po volilnih shodih bahali Mladočehi, da so s svojo odločnostjo preprečili češkonemško spravo. Volilci so jih zares proslavljali kot rešitelje celokupnosti češke kraljevine. Veselje je pa bilo kratko. Prišla je odločba pravosodnega ministerstva o osnovi sodišča v Teplicah, ki je uničila vse iluzije, mladočehski uspehi so se kar razkadili v nič. V veliki zadregi so potem posegli po zadnjem ustavnem sredstvu, predlagali so, da se minister toži, ali kakor znano, napravili so s svojim predlogom pravi fijasko. Prav osmešili so se pred svetom, kajti pri 41 glasih se še o kakem moralnem uspehu govoriti ne more.

Jedini uspeh, katerega imajo pokazati od svoje politike je, da so vlado prisilili, da se je zopet bolj približala levi. Poprej se je Taaffe nadejal, da se Mladočehi streznijo in bode morda potem mogoče še sestaviti novo večino iz desničarjev. Lahko je torej še vedno zavračal levičarske težnje. Sedaj bode to težje, ko vidita vlada in levica, da desničarska večina ni mogoča. Bati se je torej, da bodo nemški liberalci dobivali vedno več vpliva. To gotovo ne bode v korist Čehom. Naposled bodo na Češkem tudi spoznali, kako slab sad rodi pretirana mladočehska politika. Želeti je, da to spoznanje kmalu pride, da avstrijski Slovani ne bomo imeli prevelike škode.

## Politični pregled.

V Ljubljani, 10. maja.

### Notranje dežele.

**Češko.** Dr. Matuš je v staročehskem društvu v Nimbргу govoril o sedanjem položaju. Rekel je, da Nemci napak tolmačijo dunajske punktacije, posebno kar se tiče razdelitve okrajev. Pri konferencah se je mislilo, da se bode oziralo na krajevne in gospodarske razmere, Nemci si pa hočejo na podlagi narodnostnih razmer narediti neko mejo. Nemško jezikovno ozemlje se ne sme tako misliti, da bi bilo zaprto za drugo narodnost. Razmere more vrediti le popolna narodna enakopravnost obeh deželnih jezikov, ki se pa mora izreči z zakonom, ne pa s kako ministersko naredbo, ki se more vsak čas preklicati. Vladno postopanje gledé na osnovo okrajnega sodišča v Teplicah je bilo nezakonito. Napačno je bilo od Mladočehov, da so predlagali, naj se minister toži, ker so morali vedeti, da se bo njih predlog z veliko večino zavrgel in s tem potrdilo ministrovo postopanje. Govornik se pa nadeja, da bode že deželni zbor našel pot v varstvu svojih pravic. Naša politika mora biti slovanska in delati na to, da se vsem narodnostim v Avstriji in zunaj Avstrije zagotovi svoboden razvoj. Danes se le nekatere narodnosti v Avstriji morejo svobodno razvijati. Govornik pa ni za panslavizem, ki je nesmisel. Čehi se nečejo podvreči nobenemu narodu, bodisi nemški ali slovanski. Narodna enakopravnost, ki bi se izvela na podlagi češkega državnega prava, bi ne delala nobene razlike mej pravicami obeh narodov. Shod je vsprejel potem resolucijo, v kateri je pritrdil izstopu čeških zaupnikov iz komisije za omejevanje okrajev pri praškem nadsoodišču. Mladočehski poslanec Julij Gregř je na nekem volilnem shodu rekel, da mladočehski državni poslanci vedó, da na Dunaju ne bodo ničesa dosegli. Vplivati hočejo le na narod, da v češkem deželnem zboru to dosežejo, kar zahtevajo za češki narod. Če Mladočehi vedó, da na Dunaju ne morejo ničesa doseči, zakaj so pa pač poprej zabavljali proti Staročehom, če na Dunaju neso ničesa dosegli. Prejšnji državni zbor za Čeha ni bil ugodneje sestavljen, nego je sedanji, ločil se je le po tem, da so v njem sedeli Staročehi, kjer sedaj sedé Mladočehi. Radovedni smo pa tudi, kako mislijo Mladočehi v češkem deželnem zboru doseči obnovenje češkega državnega prava, ko vendar to brez premembe državne ustave ne gre.

**Ogersko.** Včeraj je umrl ogerski trgovski minister Baross. Pokojnik je bil jako popularna oseba pri Madjarih, imel je tudi velike zmožnosti. Njegov namen je bil, narediti Ogersko v gospodarskem oziru nezavisno, skušal je osnovati ogersko veliko obrtništvo in pa narediti državne železnice za orodje narodnega proizvodjanja. Proti naši državni polovici nikakor ni bil posebno prijazen, večkrat se je videlo, da jej je

skušal škodovati. Povsod je gledal na korist Ogerske in se pri tem večkrat ni brigal za sklenene pogodbe. Tako je hudo delal proti dunavski parobrodni družbi, ki je velikega pomena za našo veljavo v orijentu. Tudi železniške tarife je tako vrojal, da je vedno naša državna polovica bila na škodi. Rojen je bil dne 6. junija 1848 v Prusini v trenčinskem komitatu. Gimnazijo je dovršil v Rabi in je bil učenec sedanjega primara Vazzaryja; študije je dovršil na budimpeštanskem vseučilišču. Kot jednoletni prostovoljec je postal samo desetnik. V svojem domačem komitatu je dobil najprej službo notarja. Ustanovil je takoj tudi lokalni madjar ki list, da je deloval za pomadjarjanje Slovakov. 1875. je bil voljen za poslanca, 1882. je prišel kot tajnik v komunikacijsko ministerstvo, postal tajni svetnik, 1885. pa komunikacijski minister in pozneje trgovski minister.

### Vnanje države.

**Francija.** Zadnje papeževó pismo francoskim kardinalom ne ugaja nekaterim monarhistom, ki so hoteli cerkev zlorabiti v svoje namene. Te dni je na nekem banketu monarhist Mahal de Suppé se hudoval nad katoliki, ki se pridružijo republiki in preklinjal spise, ki to priporočajo, in ki imajo že zaradi imena podpisančevega velik vpliv. S svojim malotaktnim govorom pač gospod Suppé ni dosti koristil monarhistični stvari.

**Bolgarija.** Preiskava proti Armencem, pri katerih so našli bombe v Ruščuku, je pokazala, da so jih najeli ruski agentje, ki so jim obetali, da bode Rusija vse storila, da osvobodi Armenijo, če le uničijo sedanji red v Bolgariji. Dokazalo se je, da je večina najdenih bomb bila namenjena za bolgarske državnike. Rusiji je jako nevšeč preiskava o tej zadevi. Ruski poslanik se je že pritožil pri rumunski vladi, da so rumunska oblastva preveč razširila preiskavo v zadevi armensko-bolgarske zarote. Seveda Rusom ni ugodno, če še Rumuni pomagajo resnico spraviti na dan.

**Grško.** Trikupis je vsprejel neko krečansko deputacijo in jej priporočal, da naj se Krečani ravnajo le po ukazih grške vlade. Vsak Grk zunaj turških mej ima ravnati se po poveljih grške vlade. V Carigradu pa neso posebno veseli tega Trikupisovega govora, ki je očitvidno naperjen proti Turčiji. Če pride Trikupis na vladno krmilo, odnošaji mej Grško in Turčijo ne bodo mogli biti posebno prijateljski.

**Anglija.** Angleški ministerski predsednik se je na nekem shodu jako hudo izrekel proti irski samoupravi. Navel pa ni nobenega drugega pravega uzroka proti irski samoupravi, da bi potem Irci zatirali protestantsko prebivalstvo grofije Ulster. Trdil je celó, da parlament nima pravice, uvesti irske avtonomije. Lord Salisbury pa ima res čudne nazore. Če Angleži zatirajo irski narod, da umira lakote in se mora izseljevati, je vse v redu, da se le paščici Ulstercev dobro godi. Sicer je pa skrb za Ulsterce le prazen izgovor. Ko bi parlament sklepal zakon o irski samoupravi, bi že lahko ukrenil take naredbe, da bi se protestantom v Ulstru ne bilo ničesar bati. Angležem je le za to, ker bi potem bogati lordje zgubili nekaj dohodkov, ki jih sedaj dobivajo iz Irske, in pa anglikanska cerkev bi imela nekaj škode, ker bi zánjo več ne donášali tudi katoliški Irci.

**Belgija.** Pri volitvi v delavsko razsodišče izvoljeni so zopet tisti socijalni kandidati, katerih izvolitev je bila vlada lani razveljavila. Mej socijalisti je zaradi tega veliko veselje.

## Izvirni dopisi.

Iz Idrije, 5. maja. Nikari ne mislite, da smo v Idriji pospali, ker že kaj časa ni bilo nobenega dopisa iz našega mesta. Ne, t'ho sicer, a tem vztrajneje delujemo, viden napredek je pri nas na več straneh. Že v letošnjih velikonočnih praznikih Vam bi bil lahko napisal prav mnogo. Na veliko noč n. pr. smo imeli veliko slovesno sveto mašo, pri kateri so peli tukajšnji gospodje in dame s sodelovanjem cele rudarske godbe. Vsaka hvala bi bila odveč. Da bi še večkrat nastopil v cerkvi ta zbor. Le pogum, saj moči so izvrstne!

Velikonočni ponedeljek je napravilo tukajšnje „Gledališko društvo“ predstavo. Ne pokaže se javno velikrat v letu to društvo, a tem lepše uspehe je dosegalo vedno, ko se je oglasilo. Predstavljale so se vedno dovolj izbrane igre prav dobro, nekateri udje so pokazali izvrstne zmožnosti za dramatiko. Zadnjikrat pa predstava ni popolnem uspela. „Jednajsta zapoved“, ki se je predstavljala, ni za naš oder, ni primerna našim razmeram. Nadejam se, da se bode oziralo društvo v prihodnje, ko bode izbiralo igre, tudi na to.

Sedaj pa kaj novejšega!

Ko prodirajo povsod vedno bolj nazori slavnega župnika Kneippa, tudi naše mesto ne zaostaja. Da, dočim je našel po družih krajih župnik-zdravnik le posameznike, čestilce, poprijela se je pri nas ogromna množica ljudstva njegovih naukov. Zato tudi težko pričakujejo obljubljene knjige od



družbe sv. Mohora, ki jih bode natančneje poučila o načinu župnikovega zdravljenja. Kneippova kava je pri nas zadnji čas zelo izpodrinila navadno kavo. Kaj ni to pameten napredek?

Lansko leto smo osnovali, kakor ste poročali o svojem času, pri nas gasilno društvo. Izborno je prospelo, število udov požarne brambe je doslej že zelo naraslo. Letos si je društveno vodstvo izprosilo dovoljenje, da so oskrbovali udje v uniformi veliki petek in veliko soboto častno stražo pred božjim grobom. Prav lepo jih je bilo videti. Dne 4. maja so obhajali praznik svojega zaščitnika svetega Florijana. Pri nas je že tako zapovedan praznik ta dan. Letošnji praznik je pa še posebno povzdignila slovesnost, ko so blagoslovili gasilnega društva poslopje in gasilno orodje. Navzoči so bili poleg društvenih udov c. kr. rudniški uradniki, mestni zastop in nebrojne množice ljudstva. Bog daj še nadalje društvu prospeh!

Ne bi bilo prav, ko bi v svojem dopisu ne omenjal čustva hvaležnosti, ki navdaja tukajšnje delavce, da so sedaj boljše vrejene plače. Prihodnja denarska bode kaj vesela za rudarje. Dobili bodo prvič plačo po novem zvišanem zistemu.

Z velikim veseljem smo č. t. Vaše poročilo, da je dobil naš rojak g. Danilo Fajgelj, ki se je visoko povzpelo po svoji izvanredni marljivosti in nadarjenosti, lepo odlikovanje — državno umetniško ustanovo. Že drugi naš rojak je bil v kratkem času odlikovan. Zadnji dan lanskega leta g. prof. J. Gnezda in sedaj g. cerkveni skladatelj D. Fajgelj. Čestitamo gg. rojakoma iz dna srca!

**Iz Podjunske doline na Koroškem, dne 8. maja.** („Vén z nemirneži!“) Tako so nedavno celovške „Fr. St.“ v prav z robato gorjačo napizrnem uvodnem članku pozivljale svoje somišljenike na skrajno, brezobzirno borbo zoper koroške Slovence. Kdor vé, v kako bujnem cvetu na Koroškem stoji nemškutarski liberalizem, na čelu mu društvi „schulverein“ in „bauernbund“, ker na te društvi neprestano sije solnce milosti mnogo visoko stoječih oseb, temu nikakor ne bo delalo preglavice uganiti, da taki, navadno od merodajne strani navdahnjeni pozivi ne ostajajo glas vpijočega v puščavi; za to že skrbé razni župani in učitelji, ki se komandi celovške ultranemške klike brez ugovora klanjajo in z vsemi svojimi silami delajo hlapčevsko tlako „schulvereinu“ in „bauernbundu“.

Znano je pa tudi, kako po ceni si človek na Koroškem zasluži „laskavi“ priimek „nemirneža“ in „narodnega hujskača“. Nikakor ni treba, da se človek klati in pretepa po deželi ter mirne državljanje moti v njih poslu; kaj neki! Zadostuje, da ne trobiš v nemčurski rog, da se zavedaš svoje poštene slovenske krvi, in, ne da bi sicer ganil mezinca, žvižgali bodo nemški vrabci na vseh voglih: glejte ga hujskača! — in da prideš na glas pri „razsodnem“ čitateljstvu, za to že poskrbijo, ne da bi jih plačal, celovški „Slobodni Glasi“ in njih sestra, starikava „Beljaška Urša“. In ne traja dolgo, da si po vsi deželi razvpit kot nemirnež najhujše vrste, katerega treba, boljše danes nego jutri, pognati čez deželno mejo „mirne“ Koroške, ali ga vsaj postaviti pred policijsko nadzorstvo (sic!).

Postave, ki priznavajo tudi Slovincem še pravico do obstanka, imajo po mnenju naših ljubeznivih nasprotnikov samo namen, da se z njimi namaže kolikor toliko papirja; — res, neizmerna je predrznost, s katero bijejo ti ljudje v oči vsem tem postavam!

Člen XI. državnih osnovnih postav se glasi: „Vsak ima pravico, peticije spisovati in odpošiljati“, — a v očeh koroških mogotcev ne velja! Kajti z vsemi sredstvi skušajo škodovati in strahovati one, ki so odposlali ali podpisali kako prošnjo za slovensko šolo! Tako je nemčursko-liberalni krajni šolski svet v Prevaljah izključil iz petrazredne šole v Prevaljah otroke vseh onih starišev, ki so podpisali prošnjo za slovensko šolo ter jih poslal v jednorazrednico pri Devici Mariji na Jezeru. In k enakemu brezobzirnemu početju, ki bije v oči vsi pravici, pozivljajo tukajšnji laži-liberalni listi vse krajne šolske svete, v katerih imajo prosto roko za grizeni nemčurji. Da se pri takem početju neha vsa osebna politična prostost, to je našim „liberalcem“ — deveta briga! Tako je šel v klasje pri nas pravi pravcati terorizem, kakoršnega bodeš našel k večjemu še kje „tam globoko doli v Turčiji“, ali pa pri — eulufafrih!

(Konec sledi.)

## Dnevne novice.

V Ljubljani, 10. maja.

(Fotografija „Rodoljuba“.) Tako podlega in brezznačajnega se „Rodoljub“ že davno ni pokazal, kakor v svoji zadnji številki. Priznal je pravo svojo fotografijo; vsak ga lahko vidi pristnega volka v ovčji obleki. — V prvem članku se zgrozi v svoji čisti vesti (!) nad podtikanjem, češ, da „Rodoljub“ ščuje in hujska zoper duhovščino ter prisega, da „Rodoljub“ nikdar ni in nikdar ne bo prodajal in izdajal svete vere svojih očetov!! — Na drugem mestu se „Rodoljub“, govoreč o mestnih volitvah, hvali na vse pretege kot dobrega kristijana, ko pravi: „Mi smo predobri kristijani, da bi se maščevali tistim, ki so premagani.“ — Tako mekeče nedolžno jagnje. Kdo bi ga ne ljubil in miloval, ko bi se to na videz tako blago jagnjice nakrat ne prelevilo v isti številki v zgrabljivega volka. Pod naslovom: „Slovenščina v cerkvi“, piše: „Duhovnik A. Krainer premeščen je iz Koprivnika v Spodnji Log ob kočevski meji. V tej fari bila je od nekdanj vsako tretjo nedeljo slovenska pridiga, ker spadajo mnogi Slovenci v to faro, in sicer taki, kateri nemškega jezika ne znajo nič. Novi dušni pastir v tej fari, Anton Krainer, pa ne zna nobene slovenske besede in je sploh velik sovražnik Slovencev. Se vé da odslej tudi slovenskih pridig ne bo več v tem kraju. Glejte, ljubi slovenski katoličani iz fare Spodnji Log, kako zelo so uneti gospodje v ljubljanski škofijski pisarni za vaš večni blagor, še slovenske pridige vam ne privoščijo, pa vendar trkajo pri vsaki priložnosti ob svoja prsa in trdé — dobro, da jim že pameten človek ne verjame — mi skrbimo za častni in za večni blagor katoliških Slovencev!“ — Ali je pač sploh mogoč še zlobnejši napad na našo postavno cerkveno oblast, in to v zadevi, ki spada strogo v notranji cerkveni delokrog? In ta napad je osnovan na samih grdih lažeh. „Rodoljub“ pravi, da novi dušni pastir v Spodnjem Logu ne zna nobene slovenske besede. In vendar se je ta duhovnik v semenišču učil štirih predmetov s slovenskim učenim jezikom, in sicer v enem predmetu vsak teden po devet ur. — V semenišču je govoril kakor drugi bogoslovci slovensko propoved. To „Rodoljub“ vé že iz „Slovenca“ in vendar se drzne lagati, da ne zna nobene slovenske besede! „Rodoljub“ tudi vé, da ostane v Spodnjem Logu pri cerkvenih opravilih vse tako, kakor je bilo doslej, torej tudi slovenska pridiga vsako tretjo nedeljo, in vendar se drzne lagati, da odslej slovenskih pridig ne bo več v tem kraju! — In ko je tako nakopičil celo vrsto lažij, tedaj pa „Rodoljub“ s prstom kaže na našega višjega pastirja, češ: „Glejte, taki so v škofijski pisarni, da vam še slovenske pridige ne privoščijo!! S takimi lažmi hujska „Rodoljub“ ljudstvo proti katoliškemu škofu, katerega je sveti Duh postavil, da vlada cerkev božjo v naši škofiji in vendar je „Rodoljub“ toli nesramen ter v isti številki govori, da nikdar ni in v tudi nikdar ne bo prodajal in izdajal svete vere svojih očetov ter se v isti številki pritožuje nad „nepoštenim“ bojem proti sebi! Tu imam zopet nov dokaz, kako zlobne namene ima „Rodoljub“ s svojim pisarenjem. Odgovorni vrednik „Rodoljuba“ g. Gogala podal nam je s tem zopet novih dokazov svojega resnicoljubja (!) in svoje nepristranosti (!) Dokler bo „Rodoljub“ tako pisal, pač ni mesta zanj na mizi poštenih krščanskih družin, ampak kakor „Rodoljub“ sam pravi — za plotom!

(Dolenjski železnici.) Kakor smo že poročali, je bila dne 2. t. m. ofertna obravnava na Dunaju. Predvčeršnjim pa je bila gradnja železnice Ljubljana-Kočevje oddana tvrdki Redlich & Berger, ki je za celo progo 73 kilometrov pri proračunu v znesku 2,105.396 gld. ponudila popusta 332.653 goldinarjev.

(Cerkvica na Rožniku) je po trudoljubivosti velečast. g. duh. svetovalca in župnika o. Kalista Medica dobila nov kras. Na levi strani je vstavljena podoba Matere Božje v dolblino, katero je bogato okrasil domači slikar Borovsky. Kakor čujemo, bode v kratkem dodelana tudi lepa kamenita leca.

(Umrli) je v Črnomlju minolo nedeljo gosp. Ig. Müller, umirovljeni c. kr. davkarski kontrolor, v 58. letu svoje starosti.

(Premeščen) je iz Gradca k avstrijskemu konzulatu v Solunu poštni oficijal g. Al. Vaupotič, znani virtuozi na citrah.

(Ponarejeni petdesetaki.) V prometu se nahajajo ponarejeni petdesetaki; občinstvo naj bode torej pozorno. Papir teh ponarejenih not je bolj mehak in barva tiska je zelo svetla. Po dnevu se precej pozna, da je ponarejen, po noči je to težje. Policiji se je izročil ponarejen petdesetak s serijo D 52, 300.222.

(Iz Gorice) se nam piše: Židovski „Corriere“ je zopet enkrat zliil svoj žolč nad oo. frančiškani na Kostanjevici, češ, da laški ne izpovedujejo. To je popolnoma neresnično, ker ravno pri frančiških se izpoveduje v raznih jezikih, v slovenskem, hrvaškem, češkem, poljskem, nemškem, francoskem in laškem. Kakor se čuje, bode tudi „Corriere“-u kmalu zmanjkalo sape, ker novi laški list „Il Rinnovamento“ je v dobrih rokah ter solidarno s Slovenci pripravlja Goričane za nove mestne volitve. — Občina Dornberg je poslala zaupnico g. Spinčiču kot svojemu častnemu županu.

(Vipavska železnica.) Mestni zastop goriški bavi se je v svoji zadnji seji s tem prevažnim vprašanjem za deželo in mesto goriško. Dr. Venuti je obširno razpravljal slabe železniške zveze ter vedno pojemajočo trgovino in osebni promet, vsled česar ima mesto in dežela veliko škodo. Naposled je prav toplo govoril o koristih, katere bi imelo goriško mesto od železnice po vipavski dolini, katera bi paralizovala škodo, katero bi imela Gorica od furlanske železnice. Govoril je dalje o tramvaju iz Gorice v Furlanijo ter sklenil s predlogom: 1. Mestni zastop naj sklene nakupiti za 100.000 goldinarjev delnic prihodnje železnice po vipavski dolini; 2. zagotovi naj 50.000 gld. za omenjeni tramvaj; 3. stori naj potrebne korake pri deželni odboru za privoljenje, da si mesto izposodi gornji svoti; 4. naprosi naj našega državnega poslanca ekselencio Franca grofa Coroninija, da bi predložil presvetlemu cesarju in trgovinskemu ministru spomenico, katera bo izražala gorečo željo goriškega mesta za imenovano železnico. — Predlog dr. Venuti-ja bil je soglasno sprejet. — Tako je vipavski železnici zagotovljenih že 200.000 gld. podpore.

„Nova Soča“.

(Nova cerkev) pri sv. Križu na Murskem polju dobi letos tudi nov zvonik, tako da bo ob letošnjem škofovem obiskanju vsa prenovljena in olepšana. Dne 6. julija bodo jo mil. knez in škof posvetili in dne 7. julija bodo ondi delili zakrament sv. birme.

(Roman Fekonja,) poznan slovenski slikar, čigar podoba dr. Fr. Miklošiča je deželni odbor kranjski kupil za deželni muzej, se je te dni na povabilo svojih sorodnikov odpeljal v Novi Jork v Ameriki. Če mu bode ondi sreča ugodna, ostal bode v Ameriki delj časa, sicer pa se spet vrne domov.

(Sedemdesetletnico) praznuje dne 14. t. m. frančiškanski gvardijan v Nazaretu na Stajerskem, o. Atanaxij Krajnik. Rodil se je dne 14. maja 1822 v Škofji Loki, v mašnika je bil posvečen dne 30. avgusta 1846. Bog ga ohrani še mnoga leta!

(Črnogorski nadškof Milinković) je 5. t. m. obiskal oo. frančiškane v Gorici. Potuje namreč s svojim generalnim vikarijem o. Metodijem Radičem v Rim. Mašne knjige v glagolskem jeziku, ki se po nadškofovem naročilu tiskajo v Rimu, bodo v nekatereh mesecih izšle. O Metodij je bil pretečen teden od črnogorskega kneza odlikovan z Danilovim redom 3. vrste.

(Akad. društvo „Triglav“) v Gradcu priredi v sredo dne 11. maja t. l. svoje I. redno javno zborovanje s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Sprejem novih udov. 3. Poročilo odbora: a) predsednikovo, b) tajnikovo, c) blagajnikovo, d) knjižničarjevo, e) gospodarjevo. 4. Volitev predsednika. 5. Volitev odbora. 6. Volitev revizorjev. 7. Pogovor o izletu. 8. Slučajnosti. Lokal: „Zum wilden Mann“ — Jakominigasse 3. Začetek ob 8. uri zvečer. Slovanski gostje dobro došli!

Odbor.

(Nasledki zime) se kažejo v ljutomerskih gorica, ker lani niso škropili in treje ni dobro dobro dozorelo; mnogo trsov je pozrelo in zdaj celo ne ženejo ali le slabo. V močnih gorica je pa mladje jako bujno.

(Sneg in toča.) Dne 6. maja zvečer je čez Malo nedeljo in Veršeje na Stajerskem precej gosta pa drobna toča prihrula, po noči pa je sneg pobelil hribe in doline.

(„Bleki.“) Iz ljutomerske okolice se nam piše, da so ondi med otroki „bleki“ tako razširjena bolezen, da so morali tri tedne vse šole zapreti, in je



okoli 25 otrok za to boleznijo umrlo, med njimi štiri učenke in eden dečko že v 17. letu življenja. Zdaj že bolezen ponehuje.

## Telegrami.

**Dunaj, 9. maja.** Delegaciji se snideta v drugi polovici meseca septembra.

**Dunaj, 10. maja.** Zbornica poslancev je začela debato o dunajskih prometnih napravah. Mej oglašeni govorniki sta vpi-pisana proti Gessmann in Lueger, za Liechtenstein in Hauck.

**London, 9. maja.** V premogovih jamah pri Castleedenu so štrajkovci napali rudniške uradnike. Policijo je napala množica, policijski načelnik je ranjen.

**Budimpešta, 10. maja.** Zbornica poslancev sklenila je na predlog ministerskega predsednika, da se minister Baross pokoplje na državne troške in mu zbornica s korporativno udeležitvijo pri pogrebu skaže zadnjo čast.

**Pariz, 10. maja.** Restavratör Very je umrl.

**Carigrad, 10. maja.** V pravdi proti morilcem Vulkovičevim sta bila zatožena Merdjan in Kristo spoznana kriva premišljene umora in obsojena k smrti, Navm in Nikolaj Tufekčijev sta pa kot prouzročitelja bila in contumaciam obsojena k petnajstletnemu prisilnemu delu.

**Kaira, 9. maja.** Ubegli Rothschildov blagajnik Jäger iz Frankobroda je bil minoli teden tukaj pod tujim imenom, v petek se je bajé odpeljal na Grško.

Po paragraf 19. tisk. zakona prosim vas da sprejmete naslednji popravek!

Ni res da bi bila to slaba vest da sim se podpisaneč čutil prizadetim, ker to je bilo tako natančno kakor da bi bilo celo ime navedeno, ker drugega bivšega knjigoveškega pomočnika iz navedenimi črkami ni, kar sodnijskim potom dokažem.

ni res da ponujam tiskarnam svoje delovanje; res pa je da mi je Upravitelstvo Kat. Tiskarne ponujalo službo ko se preseli v nove prostore katero pa jaz nisem hotel sprejeti,

ni res da bi več naročnikov meni izročili izvršitve tiskovin ker so menili da jih bode izvršila Kat. Tiskarne ker to ni mogoče ker imam za vsako naročilo tiskane Naročilne liste iz znamko Tiskarne katerega mora vsak naročnik podpisati in pri tem lahko vidi v kateri Tiskarni si je tiskovine naročil; ni res da bi se kedaj kak Tiskarni vrnil Tiskovine radi tega ker niso bile v Kat. Tiskarni tiskane;

ni res da bi jaz tukajšnega Tergovca V. P. moledoval radi naročil ter zasterjeval da izvršim radi velikih praznikov večja naročila za 3 fl. ceneje nego drugi pot.

Res pa je da mi je Upravišstvo Kat. Tiskarne ponujalo njihove izdelke pod navadno ceno, kar lahko iz dobro vestjo poterdim;

ni res da bi jaz tisti čas ko sim služboval v Kat. Tiskarni brez vsakega pooblaščenja iskal naročil na tiskovine, ampak res je da me je Upravišstvo vedno spodbujalo da naj le veliko dobim tiskovin kar lahko iz pričami dokažem da je res-nica;

ni res da bi jaz vedel ali se je čisti dohodek omenjenih inseratov naklonil eminentno važni zadevi;

ni res da bi jaz od Upravištva izmoledoval sprčalo da bi ga potreboval za službo na železnici, ker sim šele čez leto dni vstopil v službo na železnici po izstopu Kat. Tiskarne. Kat. Tiskarna pa mi je bila dolžna napraviti sprčalo ker sim delal od 20. Decembra 1889 do 6. oktobra 1890 neprenehoma za Kat. Tiskarno

Moje službovanje na železnici pa Upravišstvo nič ne brigal!!

Ako pa želi vedeti da sim sam iz lastnega nagiba izstopil naj bode to v pojasnilo.

Res je da sim služboval v Kat. Tiskarni in preje še v neki drugi in res je tudi da sim v prvi kakor tudi v Kat. Tiskarni sam izstopil kar Upravišstvo naj bolje ve.

Prosim z resnico na dan ker resnica je Bogu in Ljudem ljuba

Emil Pirnat.

V Ljubljani 8. Maja 1892.

Objavili smo i ta „popravek“, kateri pa nikakor ne more ovreči istinitih naših trditvev, marveč navaja le skrajno predrzno in premišljeno neresnico. Pač ni res, da bi bilo upravitelstvo tiskarne ponujalo E. P. službo v novorejeni tiskarni. Službovanja v pravem smislu E. P. niti ni zmožen, niti ga je volja redno službovati. Dvomimo tudi, da bi ravno sedaj kje služboval. Upravitelstvo posluži se bode takoj hišnega prava, ko bi se E. P. drznil prikazati v tiskarno. Kar se tiče tiskanih ali pisanih „naročilnih listkov“, izjavlja podpisano upravitelstvo, da ni še nikdar nikomur vročilo enakih listkov, najmanjše bi je pa izročilo E. P. iz lahko umljivih razlogov. Trditve našo gledé postopanja E. P. pri trgovcu P. V. ako treba, izpričamo kjerkoli. Da bi bil upravitelj kedaj ponujal podpisancu popravka tiskovine pod ceno, je zlagano, kajti E. P. določa — da vjame naročnike na limance — cene sam, konečno pa ima, žal, le dotični upravitelj sitnosti z naročnikom, katerim posledica je zamera. Dokaz naj bode to, da E. P. v nobeni tiskarni ne „službuje“ dlje časa; kedar se ga odkrižajo v eni, prikaže se in vsiljuje v drugi. Le da bi tako tiskarsko obrt oskodovaloje „delovanje“ omejilo ali onemogočilo, objavilo je upravitelstvo tiskarne inserat „Pozor!“ Ker pa je oseba E. P. premalenkostna, da bi se z njim nadalje še pečali, izjavljamo konečno: Upravitelstvo tiskarne ostane za vsak slučaj pri objavljenih trditvah.

Upravišstvo „Katoliške Tiskarne“.

Dostavek uredništva: Objavili smo gorenji „popravek“ z vsemi gorostasnimi slovničnimi napakami, kakor se nam je doposlal. Izjavimo ob jednem, da bi ga bili smeli vroči brez vse skrbi v koš, ker to ni po tiskovnem zakonu stvaren popravek.

**Popolnem svilene fularde** od 85 kr. do gl. 4-65 meter (do 450 raznih vzorcev, pisanih, kariranih itd.) razpošilja na kosove poštine in colnine prosto v hišo **tovarna za svilo G. Henneberg** (c. in kr. dvorni založnik) **Zürich.** — Vzorec z obratno pošto. — Pisma stanejo 10 kr. porto. 123 4 (6)

## Na Toplicah na Dolenjskem

bode **dné 15. maja** odprto **mineralno kopališče. Voda 30° R. gorka.** Po novem vodovodu se je vpeljala dobra pitna voda v kopališče ter se rabi tudi za pršno kopel (douche). **Pošta** prihaja dvakrat na dan iz Rudolfovega ter donaša pošiljatve iz Ljubljane, Litije in Krškega. Za dobro kuhinjo, dobro dolenjsko vino in točno postrežbo je letos posebno oskrbljeno.

**Kulovic,**  
kopališki zdravnik.

243 3—1

## Vozni red c. kr. priv. južne železnice

od 1. maja 1892.

### Z Dunaja v Trst.

| Postaje                  | Brzovlak |               | Poštni vlak   |               | Mešani vlak   | Osobni vlak   |
|--------------------------|----------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Dunaj . . . . .          | Odhod    | 8-20 zvečer   | 7-20 zjutraj  | 1-20 popold.  | 9-— zvečer    | —             |
| Mürzschlag . . . . .     | —        | 11-45 po noči | 10-22 —       | 5-39 —        | 1-48 po noči  | 5-55 zjutraj  |
| Gradec . . . . .         | —        | 1-36 —        | 12-48 popold. | 9-16 zvečer   | 5-50 zjutraj  | 10-50 dopold. |
| Maribor . . . . .        | —        | 2-55 —        | 2-08 —        | 11-33 po noči | 8-09 —        | 2-19 popold.  |
| Celje . . . . .          | —        | 4-24 zjutraj  | 3-24 —        | 1-51 —        | 10-20 dopold. | 5-40 —        |
| Laški Trg . . . . .      | —        | —             | 3-37 —        | 2-08 —        | 10-36 —       | 6-03 zvečer   |
| Rimske toplice . . . . . | —        | —             | 3-46 —        | 2-20 —        | 10-47 —       | 6-20 —        |
| Zidani Most . . . . .    | —        | 4-57 —        | 4-03 —        | 2-44 —        | 11-28 —       | 6-57 —        |
| Hrastnik . . . . .       | —        | —             | —             | 2-58 —        | 11-40 —       | 7-15 —        |
| Trbovlje . . . . .       | —        | —             | 4-16 —        | 3-07 —        | 11-49 —       | 7-28 —        |
| Zagorje . . . . .        | —        | —             | 4-22 —        | 3-16 —        | 11-57 —       | 7-40 —        |
| Sava . . . . .           | —        | —             | —             | 3-31 —        | 12-11 popold. | 8-01 —        |
| Litija . . . . .         | —        | —             | 4-40 —        | 3-44 —        | 12-22 —       | 8-17 —        |
| Kresnice . . . . .       | —        | —             | —             | 3-57 —        | 12-34 —       | 8-35 —        |
| Laze . . . . .           | —        | —             | —             | 4-12 zjutraj  | 12-48 —       | 9-—           |
| Zalog . . . . .          | —        | —             | —             | 4-24 —        | 12-59 —       | 9-17 —        |
| Ljubljana . . . . .      | Prihod   | 6-05 —        | 5-12 —        | 4-37 —        | 1-11 —        | 9-35 —        |
| Borovnica . . . . .      | —        | 6-09 —        | 5-17 —        | 4-55 —        | 1-19 —        | 10-15 po noči |
| Logatec . . . . .        | —        | —             | 5-41 —        | 5-31 —        | 1-53 —        | 11-16 —       |
| Rakek . . . . .          | —        | 7-— —         | 6-11 zvečer   | 6-13 —        | 2-34 —        | 12-35 —       |
| Postojna . . . . .       | —        | —             | 6-30 —        | 6-43 —        | 3-03 —        | 1-32 —        |
| Št. Peter . . . . .      | —        | 7-33 —        | 6-45 —        | 7-05 —        | 3-24 —        | 2-09 —        |
| Divča . . . . .          | —        | 7-55 —        | 7-07 —        | 8-05 —        | 3-54 —        | 3-10 —        |
| Nabrežina . . . . .      | —        | 8-20 —        | 7-35 —        | 8-48 —        | 4-32 —        | 4-24 zjutraj  |
| Trst . . . . .           | Prihod   | 9-03 dopol.   | 8-16 —        | 9-49 dopold.  | 5-37 —        | 6-40 —        |
|                          |          | 9-28 —        | 8-42 —        | 10-20 —       | 6-13 zvečer   | 7-28 —        |

### Iz Trsta na Dunaj.

| Postaje                  | Brzovlak |              | Poštni vlak   |               | Mešani vlak   | Osobni vlak    |
|--------------------------|----------|--------------|---------------|---------------|---------------|----------------|
| Trst . . . . .           | Odhod    | 8-— zvečer   | 8-— zjutraj   | 9-55 dopold.  | 6-20 zvečer   | 8-10 zvečer    |
| Nabrežina . . . . .      | —        | 8-40 —       | 8-38 —        | 10-50 —       | 7-11 —        | 9-36 —         |
| Divča . . . . .          | —        | 9-36 po noči | 9-31 dopold.  | 11-57 —       | 8-27 —        | 11-36 po noči  |
| Št. Peter . . . . .      | —        | 10-16 —      | 10-08 —       | 12-42 popold. | 9-19 —        | 1-03 —         |
| Postojna . . . . .       | —        | 10-35 —      | 10-26 —       | 1-07 —        | 9-45 —        | 1-44 —         |
| Rakek . . . . .          | —        | —            | 10-40 —       | 1-25 —        | 10-06 po noči | 2-16 —         |
| Logatec . . . . .        | —        | 11-07 —      | 10-57 —       | 1-47 —        | 10-30 —       | 2-58 —         |
| Borovnica . . . . .      | —        | —            | 11-16 —       | 2-14 —        | 11-01 —       | 3-48 —         |
| Ljubljana . . . . .      | Prihod   | 11-50 —      | 11-39 —       | 2-45 —        | 11-32 —       | 4-42 zjutraj   |
| Zalog . . . . .          | —        | 11-55 —      | 11-44 —       | 2-53 —        | 12-25 —       | 5-04 —         |
| Laze . . . . .           | —        | —            | —             | 3-05 —        | 12-38 —       | 5-22 —         |
| Kresnice . . . . .       | —        | —            | —             | 3-15 —        | 12-49 —       | 5-41 —         |
| Litija . . . . .         | —        | —            | 12-17 popold. | 3-28 —        | 1-03 —        | 6-01 —         |
| Sava . . . . .           | —        | —            | —             | 3-39 —        | 1-15 —        | 6-18 —         |
| Zagorje . . . . .        | —        | —            | 12-33 —       | 3-50 —        | 1-26 —        | 6-33 —         |
| Trbovlje . . . . .       | —        | —            | 12-39 —       | 4-04 —        | 1-40 —        | 6-53 —         |
| Hrastnik . . . . .       | —        | —            | —             | 4-12 —        | 1-48 —        | 7-04 —         |
| Zidani Most . . . . .    | —        | 1-07 —       | 1-18 —        | 4-20 —        | 1-57 —        | 7-17 —         |
| Rimske toplice . . . . . | —        | —            | 1-28 —        | 4-41 —        | 2-24 —        | 7-46 —         |
| Laški Trg . . . . .      | —        | —            | 1-37 —        | 4-53 —        | 2-37 —        | 8-03 —         |
| Celje . . . . .          | —        | 1-38 —       | 1-51 —        | 5-04 —        | 2-49 —        | 8-20 —         |
| Maribor . . . . .        | —        | 3-14 —       | 3-08 —        | 5-24 —        | 3-10 —        | 8-49 —         |
| Gradec . . . . .         | —        | 4-34 zjutraj | 4-30 —        | 7-42 zvečer   | 5-35 zjutraj  | 12-27 popold.  |
| Mürzschlag . . . . .     | —        | 6-59 —       | 6-50 zvečer   | 10-05 po noči | 8-05 dopol.   | 4-40 —         |
| Dunaj . . . . .          | Prihod   | 9-50 dopol.  | 9-45 po noči  | 2-12 —        | 11-57 —       | Prih. 9-40 zv. |
|                          |          |              |               | 6-40 zjutraj  | 4-— popold.   | —              |

## Dunajska borza.

| Dné 10. maja.                                 |     |             |
|-----------------------------------------------|-----|-------------|
| Papirna renta 5%, 16% davka . . . . .         | 95  | gld. 50 kr. |
| Srebrna renta 5%, 16% davka . . . . .         | 95  | —           |
| Zlata renta 4%, davka prosta . . . . .        | 111 | —           |
| Papirna renta 5%, davka prosta . . . . .      | 101 | 25          |
| Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld. . . . . | 988 | —           |
| Kreditne akcije, 160 gld. . . . .             | 317 | 50          |
| London, 10 funtov strl. . . . .               | 119 | 70          |
| Napoleonodor (20 fr.) . . . . .               | 9   | 50 1/2      |
| Cesarski cekini . . . . .                     | 5   | 64          |
| Nemških mark 100 . . . . .                    | 58  | 55          |

| Dné 9. maja.                                        |        |             |
|-----------------------------------------------------|--------|-------------|
| Ogerska zlata renta 4% . . . . .                    | 109    | gld. 50 kr. |
| Ogerska papirna renta 5% . . . . .                  | 100    | 75          |
| 4% državne srečke l. 1854., 250 gld. . . . .        | 140    | —           |
| 5% državne srečke l. 1860., 100 gld. . . . .        | 141    | 25          |
| Državne srečke l. 1864., 100 gld. . . . .           | 184    | 60          |
| Zastavna pisma avstr. zem. kred. banke 4% . . . . . | 96     | 25          |
| Zastavna pisma . . . . .                            | 4 1/2% | 100         |
| Kreditne srečke, 100 gld. . . . .                   | 187    | —           |
| St. Genois srečke, 40 gld. . . . .                  | 62     | —           |

|                                                                |     |            |
|----------------------------------------------------------------|-----|------------|
| Ljubljanske srečke, 20 gld. . . . .                            | 22  | gld. — kr. |
| Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld. . . . .                  | 18  | —          |
| Rudolfove srečke, 10 gld. . . . .                              | 22  | —          |
| Salmove srečke, 40 gld. . . . .                                | 63  | —          |
| Windischgraezove srečke, 20 gld. . . . .                       | —   | —          |
| Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld. . . . .                | 149 | 25         |
| Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. št. v. 2865 . . . . . | —   | —          |
| Akcije južne železnice, 200 gld. sr. . . . .                   | 85  | 75         |
| Papirni rubelj . . . . .                                       | 1   | 25 1/2     |
| Laskih lir 100 . . . . .                                       | 45  | —          |

## MERCUR

menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile štev. 10. Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize. Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnice priporočamo:  
4% gališke propinacijske zadolžnice.  
4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercijonalne banke.  
4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.  
Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

**Promese za žrebanje dné 14. maja!**  
**Ogerske srečke,** cele gld. 4 in 50 kr. polovične 2 1/2 i kolek.  
Glavni dobitok 120.000 gld. av. velj.  
**Ogerske hipotečne srečke**  
à gld. 1 1/2, in 50 kr. kolek.  
Glavni dobitok 50.000 gld. av. velj.